

Ordet är mord

Anthony Horowitz

Ordet är mord

Översättning: Christina Mansicka

Bokförlaget Forum

**Bokförlaget
Forum**

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

www.forum.se

Copyright © 2017 by Anthony Horowitz

Originalalets titel: The word is murder

Omslag: Matt Burne

Utdraget ur Sylvia Plaths dikt *Ariel* på s. 137 är översatt av Jonas

Ellerström och Jenny Tunedal, Ellerströms förlag 2012

Tryckt hos Scandbook EU, 2024

ISBN 978-91-37-50899-3

Ett

Begravningsplaner

Strax efter klockan elva en strålande vårmorgon, den sortens dag då solskenet nästan är vitt och utlovar en värme som det inte riktigt levererar, korsade Diana Cowper Fulham Road och gick in på en begravningsbyrå.

Hon var en kort, mycket affärsmässig kvinna: det fanns något målmedvetet i blicken, det rakt avklippta håret, själva sättet hon gick på. Om man såg henne komma gående skulle ens spontana reaktion vara att kliva åt sidan och låta henne passera. Ändå fanns det inget ovänligt över henne. Hon var drygt sextio och hade ett trevligt, runt ansikte. Kläderna var dyra, den ljusa regnkappan var öppen och under den syntes en rosa tröja och en grå kjol. Hon bar ett tungt halsband med pärlor och ädelstenar som kanske eller kanske inte var dyrbart och ett antal diamantringar som med största sannolikhet var det. Det fanns gott om kvinnor som hon på gatorna i Fulham och South Kensington. Hon kunde ha varit på väg ut på lunch eller till ett konstgalleri.

Begravningsbyrån hette Cornwallis and Sons. Den låg i änden av en huslänga, med namnet målat i klassiskt typsnitt både på framsidan och gaveln av huset, så att man såg det vilket håll man än kom från. De två skyltarna hindrades från att mötas i mitten av en viktoriansk klocka som satts upp ovanför

ytterdörren och som, möjligen passande, hade stannat på 23.59. En minut i midnatt. Under namnet, även det skrivet två gånger, fanns texten: *Oberoende begravningsentreprenörer: familjeföretag grundat 1820*. Det fanns tre fönster som vette mot gatan, varav två hade gardiner, medan det tredje var tomt sånär som på en uppslagen bok i marmor, med ett citat graverat: *Ej sorger komma liksom spioner, en och en i sänder, men i skvadron*. Allt trä – fönsterramarna, fasaden, huvudentrén – var målat i en mörkblå kulör som gränsade till svart.

När mrs Cowper öppnade dörren pinglade en klocka på en gammaldags fjädermekanism till en gång, högt. Hon befann sig i en liten reception med två soffor, ett lågt bord och några hyllor vars böcker hade den där sorgsenheten som kom sig av att vara olästa. En trappa ledde upp till övervåningarna. En smal korridor löpte inåt.

Nästan genast kom en kvinna, kraftig, med tjocka ben och tunga, svarta läderskor, gående ner för trappan. Hon log vänligt, artigt. Leendet visade att det här var en känslig, smärtsam uppgift, men att den skulle utföras med lugn och effektivitet. Hon hette Irene Laws. Hon var assistent till Robert Cornwallis, begravningsentreprenören, och tillika hans receptionist.

”God morgon. Kan jag hjälpa er med något?” frågade hon.

”Ja. Jag skulle vilja arrangera en begravning.”

”Är ni här för någon som har dött nyligen?” Ordet ”dött” var vägledande. Inte ”gått bort”. Inte ”avlidit”. Hon var noga med att tala klartext, eftersom hon förstod att det till syvende och sist var mindre plågsamt för alla inblandade.

”Nej”, svarade mrs Cowper. ”Det är för egen del.”

”Jag förstår.” Irene Laws blinkade inte – varför skulle hon det? Det var inte alls ovanligt att folk ordnade med sin egen begravning. ”Har ni bokat tid?” frågade hon.

”Nej. Jag visste inte att det behövdes.”

”Jag ska se efter om mr Cornwallis är ledig. Var god och slå er ner. Vill ni ha en kopp te eller kaffe?”

”Nej, tack.”

Diana Cowper satte sig. Irene Laws försvann ut i korridoren och kom tillbaka några minuter senare bakom en man som passade så perfekt in på bilden av en begravningsentreprenör att han kunde ha spelat rollen. Där var förstås den obligatoriska mörka kostymen och den lågmälda slipsen, men själva sättet han stod på verkade antyda att han bad om ursäkt för att han behövde vara där. Händerna var knäppta i en gest av djup beklagan. Ansiktet var hopskrynklat och sorgset och inte blev det bättre av att håret hade tunnats ut på gränsen till skallighet eller att skägget såg ut som ett misslyckat experiment. Han bar tonade glasögon som sjönk in i näsryggen och som inte bara ramade in ögonen utan dolde dem. Han var i fyrtioårsåldern. Även han log.

”God morgon”, sa han. ”Jag heter Robert Cornwallis. Jag har förstått att ni önskar diskutera begravningsplaner med oss.”

”Ja.”

”Ni har blivit erbjuden kaffe eller te? Var snäll och följ med här.”

Den nya kunden fördes genom korridoren till ett rum i andra änden. Det var lika nedtonat som receptionen – med en skillnad. I stället för böcker fanns där foldrar och broschyrer som, när man öppnade dem, visade bilder på kistor, likvagnar (traditionella eller hästdragna) och prislistor. Ett antal urnor hade ställts upp på två hyllor, ifall diskussionen ledde in på kremering. Två fåtöljer stod mittemot varandra, den ena vid ett litet skrivbord. Cornwallis satte sig där. Han tog fram en penna, en silverfärgad Mont Blanc, och satte den mot ett anteckningsblock.

”Begravningen är er egen”, började han.

”Ja.” Med ens blev mrs Cowper rask, hon ville komma till saken. ”Jag har redan tänkt igenom detaljerna. Jag antar att det inte utgör något problem för er.”

”Tvärtom. Individuella önskemål är viktiga för oss. Numera hör förplanerade begravingar och vad man skulle kunna kalla

skräddarsydda eller tematiserade begravningar till det vanliga i branschen. Det är vårt privilegium att kunna erbjuda precis det våra kunder efterfrågar. Efter vårt samtal här, och under förutsättning att villkoren är godtagbara för er, kommer vi att sammanställa en fullständig faktura med specifikationer på vad vi kommit överens om. Era släktingar och vänner kommer inte att behöva göra någonting utom, förstås, att närvara. Och jag kan försäkra er att det kommer att vara till stor tröst för dem att veta att allt har ordnats helt i enlighet med era önskemål.”

Mrs Cowper nickade. ”Utmärkt. Jaha, ska vi sätta i gång, då?” Hon tog ett andetag och kastade sig sedan ut. ”Jag vill bli begravd i en pappkista.”

Cornwallis skulle just göra sin första anteckning. Han stannade upp, med pennspetsen över papperet. ”Om ni funderar på en ekobegravning skulle jag nog föreslå återvunnet trä eller till och med flätad pil snarare än papp? Det finns tillfällen då kartong kan vara ... inte helt ändamålsenligt.” Han valde sina ord med omsorg, lät alla möjliga eventualiteter hänga i luften. ”En kista i pil är inte mycket dyrare och bra mycket mer tilltalande.”

”Okej. Jag vill bli begravd på Brompton Cemetery, intill min make.”

”Har ni förlorat honom nyligen?”

”För tolv år sedan. Vi har redan en grav, så det blir inga problem. Det här är vad jag vill ha med i minnesgudstjänsten ...” Hon öppnade sin handväska och tog fram ett pappersark, som hon lade på skrivbordet.

Begravningsentreprenören tittade ner. ”Jag ser att ni redan ägnat det en hel del eftertanke”, sa han. ”Och det är en mycket genomtänkt minnesgudstjänst, om jag får säga så. Till viss del religiös, till viss del borgerlig.”

”Ja, det är en psalm – och så är det Beatles. En dikt, lite klassisk musik och några tal. Jag vill inte att det ska ta så lång tid.”

”Vi kan räkna ut tidsåtgången exakt ...”

Diana Cowper hade planerat sin begravning och hon skulle komma att behöva den. Hon mördades omkring sex timmar senare samma dag.

Vid tidpunkten för hennes död hade jag aldrig hört talas om henne och jag visste nästan ingenting om hur hon blev dödad. Jag kan ha noterat rubriken i tidningarna – SKÅDE-SPELARES MOR MÖRDAD – men fotografierna och merparten av texten fokuserade på den mer berömda sonen, som just fått en huvudroll i en ny amerikansk teveserie. Samtalet som jag har beskrivit är bara en grov uppskattning eftersom jag förstås inte var där, men jag besökte faktiskt Cornwallis and Sons och talade ingående med både Robert Cornwallis och hans assistent Irene Laws (som också var hans kusin). Om man promenerade utmed Fulham Road skulle man inte ha några svårigheter att peka ut begravningsbyrån. Rummen är exakt som jag beskriver dem. De flesta andra detaljer kommer från vittnesuppgifter och polisrapporter.

Vi vet när mrs Cowper steg in på begravningsbyrån eftersom hennes förehavanden följdes av övervakningskameror både på gatan och på den buss som förde henne från hemmet den förmiddagen. Det hörde till hennes egenheter att hon alltid nyttjade kollektivtrafiken. Hon skulle med lätthet ha haft råd med en chaufför.

Hon lämnade begravningsbyrån klockan kvart i tolv, gick till South Kensingtons tunnelbanestation och tog Piccadilly-linjen till Green Park. Hon åt en tidig lunch med en vän på Café Murano, en dyr restaurang på St James Street, i närheten av Fortnum & Mason. Därifrån tog hon en taxi till Globe Theatre på South Bank. Hon skulle inte se någon teaterföreställning. Hon satt i styrelsen och en trappa upp i byggnaden hölls ett möte som varade från klockan två till strax före fem. Hon kom hem fem över sex. Det hade just börjat regna, men hon hade ett paraply med sig som hon stack ner i ett ställ i viktorsiansk stil innanför ytterdörren.

En halvtimme senare var det någon som ströp henne.

Hon bodde i ett tjugusigt radhus på Britannia Road alldeles utanför det område i Chelsea som – passande nog i hennes fall – kallas för World's End. Det fanns inga övervakningskameror på gatan, alltså var det omöjligt att veta vem som gick in eller ut vid tiden för mordet. Grannhusen stod tomma. Ett ägdes av ett konsortium baserat i Dubai och hyrdes oftast ut, fast inte just vid den här tiden. Det andra tillhörde en pensionerad advokat och hans fru, men de var på resa i södra Frankrike. Sålunda hörde ingen något.

Hon påträffades inte förrän två dagar senare. Andrea Kluvánek, den slovakiska städerskan som jobbade hos henne två gånger i veckan, gjorde upptäckten när hon kom in på onsdagsmorgonen. Diana Cowper låg med ansiktet neråt på vardagsrumsgolvet. Ett rött snöre, som i vanliga fall användes som gardinomtag, låg om hennes hals. Den forensiska rapporten, skriven på det sakliga, nästan oengagerade sätt som alla sådana dokument författas på, beskrev detaljerat skadorna – trubbigt våld mot halsen, brutet tungben och spruckna bindhinnor i ögonen. Andrea såg något som var bra mycket värre. Hon hade jobbat i huset i två år och kommit att tycka om sin arbetsgivare, som alltid behandlade henne vänligt och ofta tog sig tid att dricka kaffe med henne. På onsdagen, när hon öppnade dörren, möttes hon av en död kropp som legat där ett bra tag. Ansiktet, vad hon kunde se av det, hade blivit ljuslila. Ögonen var tomma och stirrande och tungan hängde groteskt ut, dubbelt så stor som vanligt. Ena armen var utsträckt och ett finger med en diamantring pekade liksom anklagade på henne. Centralvärmen var på. Kroppen hade redan börjat lukta.

Enligt hennes vittnesmål skrek Andrea inte. Hon kräktes inte. Hon backade tyst ut ur huset och ringde polisen på sin mobil. Hon gick inte in igen förrän de anlände.

Till en början utgick polisen ifrån att Diana Cowper fallit offer för en inbrottstjuv. Vissa föremål, däribland smycken och

en bärbar dator, hade tagits från huset. Många av rummen hade blivit genomsökta och innehållet utspritt, men ingen hade brutit sig in. Mrs Cowper hade uppenbarligen öppnat dörren för sin angripare, även om det var oklart ifall hon kände personen eller inte. Hon hade överrumplats och strypts bakifrån. Hon hade knappt kämpat emot. Det fanns inga fingeravtryck, inget dna, inga ledtrådar av något slag, vilket tydde på att förövaren hade planerat det här med stor omsorg. Han hade distraherat henne och tagit loss det röda snöret från kroken intill sammetsgardinen i vardagsrummet. Han hade smugit sig på henne bakifrån, lagt det runt halsen och dragit åt. Det bör bara ha tagit någon minut eller så för henne att dö.

Sedan fick dock polisen reda på att hon hade besökt Cornwallis and Sons och förstod att de hade fått en verklig gåta att klura på. Tänk efter. Ingen arrangerar sin egen begravning och går sedan och blir dödad samma dag. Det här var inget sammanträffande. De två händelserna måste ha ett samband. Hade hon på något sätt vetat att hon skulle dö? Hade någon sett henne gå in på eller komma ut från begravningsbyrån och av någon anledning känt sig manad att skrida till handling? Vem kände ens till att hon hade varit där?

Det var sannerligen ett mysterium, något som krävde ett tränat öga. På samma gång hade det absolut ingenting med mig att göra.

Det skulle komma att förändras.

Två

Hawthorne

Det är lätt för mig att minnas kvällen då Diana Cowper dödades. Jag firade med min fru: middag på Moro i Exmouth Market och en hel del att dricka. Den eftermiddagen hade jag tryckt på skicka-knappen på min dator, mejlat min nya roman till förlaget och lagt åtta månaders arbete bakom mig.

The House of Silk var en Sherlock Holmes-uppföljare som jag aldrig hade trott att jag skulle skriva. Jag hade blivit kontaktad, helt apropå, av Conan Doyles dödsbo, som för första gången hade bestämt sig för att låna ut sitt namn och anseende till ett nytt äventyr. Jag hoppade genast på. Jag läste historierna om Sherlock Holmes när jag var sjutton och de har stannat kvar hos mig hela livet. Det var inte bara romanfiguren jag älskade, även om Holmes tvivelsutan är alla moderna detektivers fader. Inte heller var det mordgåtorna, hur minnesvärda de än är. Det var huvudsakligen den värld som Holmes och Watson bebodde som jag drogs till: Themsen, ölkaggarna som skramlar över kullerstenarna, gaslyktorna, den virvlande Londondimman. Det var som om jag hade blivit erbjuden att flytta in på Baker Street 221B och bli tyst vittne till litteraturens mest storartade vänskap. Jag kunde helt enkelt inte tacka nej.

Det slog mig redan från början att mitt jobb var att vara

osynlig. Jag försökte gömma mig i Doyles skugga, imitera hans litterära troper och särdrag, men aldrig, så att säga, tränga mig på. Jag skrev ingenting som han inte själv skulle ha skrivit. Jag nämner bara det här eftersom det oroar mig att vara så väldigt framträdande på de här sidorna. Men den här gången har jag inget val. Jag skriver precis vad som hände.

För en gångs skull jobbade jag inte på något för teve. *Foyle's War*, min kriminalserie från krigstiden, var inte längre i produktion och det fanns frågetecken kring dess återkomst. Under en period på sexton år hade jag skrivit mer än tjugo tvåtimmarsavsnitt, nästan tre gånger längre än själva kriget. Jag var trött. Och vad värre var, eftersom jag slutligen hade nått den 15 augusti 1945, segern över Japan, hade jag fått slut på krig. Jag visste inte riktigt vad jag skulle göra härnäst. En av skådespelarna hade föreslagit "Foyle's Peace". Jag trodde inte att det skulle fungera.

Jag befann mig också mellan romaner. Vid den här tiden var jag främst känd som barnboksförfattare, även om jag i hemlighet hoppades att *The House of Silk* skulle ändra på det. År 2000 hade jag publicerat den första i en serie äventyr om en tonårig spion som hette Alex Rider och som hade sålt över hela världen. Jag älskade att skriva barnböcker men oroade mig för att jag för varje år som gick kom längre och längre bort från min publik. Jag hade just fyllt femtiofem. Det var dags att gå vidare. Det slumpade sig så att jag skulle åka till litteraturfestivalen i Hay-on-Wye för att prata om *Scorpias hämnd*, den tionde och troligtvis sista boken i serien.

Det kanske mest spännande projektet på mitt skrivbord var det första utkastet till ett filmmanus: "Tintin 2." Till min förvåning hade jag blivit anlitad av Steven Spielberg, som nu höll på att läsa det. Filmen skulle regisseras av Peter Jackson. Det var rätt svårt att greppa att jag plötsligt skulle jobba med de två främsta regissörerna i världen; jag visste inte riktigt hur det hade gått till. Jag får erkänna att jag var nervös. Jag hade läst

manuset kanske dussinet gånger och gjorde mitt bästa för att övertyga mig själv om att det gick i rätt riktning. Fungerade karaktärerna? Var actionscenerna starka nog? Jackson och Spielberg skulle båda komma till London om en vecka och jag skulle träffa dem och få höra deras kommentarer.

När mobilen ringde och jag inte kände igen numret, undrade jag alltså om det kunde vara någon av dem – inte för att de skulle ringa mig personligen, förstås. En assistent skulle kontrollera att det var jag och sedan koppla mig vidare. Klockan var runt tio på förmiddagen och jag satt i mitt arbetsrum på översta våningen hemma hos mig och läste *The Meaning of Treason* av Rebecca West, en klassisk studie av livet i Storbritannien efter andra världskriget. Jag började tänka att det här kunde vara rätt riktning för Foyle. Det kalla kriget. Jag kunde kasta in honom i en värld av spioner, förrädare, kommunister och atomforskare. Jag slog igen boken och tog upp mobilen.

”Tony?” frågade en röst.

Det var då sannerligen inte Spielberg. Ytterst få personer kallar mig Tony. Om jag ska vara ärlig gillar jag det inte. Jag har alltid varit Anthony eller, för några av mina vänner, Ant.

”Ja?” sa jag.

”Hur är det, polar’n? Det är Hawthorne.”

Jag hade faktiskt förstått vem han var redan innan han sa sitt namn. Det gick inte att missta sig på de där vokalerna, den besynnerligt malplacerade dialekten, delvis cockney, delvis nordengelsk. Eller ordet ”polar’n”.

”Mr Hawthorne”, sa jag. Han hade blivit presenterad för mig som Daniel, men jag hade alltid känt mig obekvämt med att använda hans förnamn. Han använde det aldrig själv ... och jag hade faktiskt aldrig hört någon annan göra det heller. ”Kul att höra av er.”

”Ja. Ja.” Han lät otålig. ”Du, har du tid en stund?”

”Ursäkta? Vad handlar det här om?”

”Jag undrar om vi kan träffas. Vad gör du i eftermiddag?”

Det var för övrigt typiskt för honom. Han hade en sorts närsynthet där omvärlden formades enligt hans syn på hur saker och ting skulle vara. Han frågade inte om jag kunde träffa honom i morgon eller nästa vecka. Det måste vara omedelbart, som han ville. Som jag har förklarat skulle jag inte göra något särskilt den eftermiddagen, men det tänkte jag inte säga till honom. ”Nja, jag vet inte ...”, började jag.

”Vad sägs om klockan tre på det där kaféet vi brukade gå på?”

”J&A?”

”Just det. Det är en sak jag vill be dig om. Jag skulle verkligen uppskatta det.”

J&A låg i Clerkenwell, en tiominuterspromenad hemifrån mig. Om han hade velat att jag skulle åka tvärs över hela London kanske jag hade tvekat, men saken var den att mitt intresse hade väckts. ”Okej”, sa jag. ”Klockan tre.”

”Toppen, polar’n. Vi ses där.”

Han lade på. Tintinmanuset fanns fortfarande på datorskärmen framför mig. Jag stängde ner det och tänkte på Hawthorne.

Jag hade träffat honom året innan när jag jobbade på en teveserie i fem delar som skulle börja sändas om några månader. Den hette *Injustice* och var ett juridiskt drama med James Purefoy i huvudrollen.

Injustice inspirerades av en av de där eviga frågorna som manusförfattare ibland ställer sig när de trevar runt efter en ny idé. Hur kan en advokat försvara någon som de vet är skyldig? Det korta svaret är, om ni undrar, att de inte kan det. Om klienten erkänner brottet före rättegången kommer advokaten att vägra företräda honom ... det måste åtminstone finnas ett antagande om oskuld. Alltså hittade jag på en story om en djurrättsaktivist som glatt erkänner mordet på ett barn strax efter att hans advokat – William Travers (Purefoy) – har fått honom frikänd. Detta leder till att Travers får ett nervöst sammanbrott och flyttar till Suffolk, men en dag, när han står och väntar på ett tåg på Ipswich

Station, råkar han se aktivisten igen. Några dagar senare blir aktivisten mördad och frågan är: Var Travers den skyldige?

Det hela kokar ner till en duell mellan advokaten och kriminalinspektören som gjorde förundersökningen. Travers var en dyster figur, skadad och mycket möjligt farlig, ändå var han hjälten och publiken måste vara på hans sida. Alltså såg jag medvetet till att skapa en inspektör som var så osympatisk som möjligt. Publiken skulle uppleva honom som hotfull, på gränsen till rasistisk, vresig och aggressiv. Jag använde Hawthorne som förlaga.

I ärlighetens namn var Hawthorne inget av det där. Nåja, han var inte rasist i alla fall. Men han var extremt irriterande, till den grad att jag brukade bäva inför våra möten. Han och jag var varandras motsats. Jag kunde bara inte lista ut hur han blivit som han var.

Produktionsledaren för serien hade letat rätt på honom åt mig. Jag fick höra att han varit kriminalinspektör hos Metropolitanpolisen i London, där han jobbat på enheten i Putney. Han var en mordutredare med tio års erfarenhet vars karriär fått ett abrupt slut när han av oklar anledning fått kicken från styrkan. Det finns ett häpnadsväckande antal före detta poliser som hjälper produktionsbolag att göra polisserier. De tillhandahåller de små detaljerna som får berättelsen att klinga sant och om man ska vara rättvis var Hawthorne väldigt bra på sitt jobb. Han hade en instinktiv förståelse för vad jag var ute efter och vad som skulle fungera på film. Jag minns ett exempel. I en tidig scen, när min (fiktiva) inspektör undersöker ett veckogammalt lik, räcker brottsplatsundersökaren honom en burk Vicks Vaporub att stryka under näsan. Mentolen döljer lukten. Det var Hawthorne som sa det till mig, och när man tittar på scenen ser man hur det ögonblicket på något sätt gör hela skillnaden.

Första gången jag träffade honom var på kontoret för produktionsbolaget Eleventh Hour Films, som var det bolag som gjorde serien. När vi väl började skulle jag kunna kontakta

honom när som helst på dagen för att bolla frågor med honom och sedan väva in svaren i manuset. Allt det här hade kunnat göras på telefon. Det här mötet var egentligen bara en formalitet för att presentera oss för varandra. När jag kom satt han redan i receptionen med ena benet över det andra och rocken vikt över knäet. Jag förstod genast att han var den jag kommit för att träffa.

Han var ingen stor man. Han såg inte vidare hotfull ut. Men till och med den där enda rörelsen, hur han kom på fötter, stämde till eftertanke. Han hade samma smidiga rörelsemönster som en panter eller leopard och det fanns en besynnerlig illvilja i blicken – ögonen var mjukt bruna – som tycktes utmana, till och med hota mig. Han var runt fyrtio med hår av obestämbar färg som var väldigt kortklippt runt öronen och just hade börjat gråna. Han var slätrakad. Huden var blek. Jag fick en känsla av att han kanske varit väldigt söt som barn, men att något hänt honom vid någon tidpunkt i livet så att han, även om han inte var direkt ful, var märkligt oattraktiv. Det var som om han hade blivit ett dåligt fotografi av sig själv. Han var propert klädd i kostym, vit skjorta och slips, med regnrocken nu över armen. Han såg på mig med nästan överdrivet intresse, som om jag på något sätt överraskade honom. Redan när jag kom in fick jag en känsla av att han sökte av mig fullständigt.

”Hej Anthony”, sa han. ”Trevligt att träffas.”

Hur visste han ens vem jag var? Det var massor av människor som kom och gick från kontoret och ingen hade anmält min ankomst. Jag hade heller inte sagt mitt namn.

”Jag är en stor beundrare av ditt arbete”, sa han, på ett sätt som talade om för mig att han aldrig hade läst något jag hade skrivit och faktiskt inte brydde sig om ifall jag förstod det.

”Tack”, sa jag.

”Jag har hört talas om det här teveprogrammet du vill göra. Det låter riktigt intressant.” Försökte han avsiktligt vara sarkastisk? Han lyckades se uttråkad ut redan när han sa det.

Jag log. ”Jag ser fram emot att jobba med dig.”

”Det ska bli kul”, sa han.

Men det blev det aldrig.

Vi pratades vid i telefon ganska ofta men vi träffades också några gånger, för det mesta på kontoret eller på gården utanför J&A (han rökte hela tiden, ibland hemrullade, annars billiga märken som Lambert & Butler eller Richmond). Jag hade hört att Hawthorne bodde i Essex, men jag hade ingen aning om var. Han pratade aldrig om sig själv eller sin tid inom polisen och sannerligen inte om hur den tog slut. Produktionsledaren som hade kontaktat honom sa till mig att han hade jobbat med ett antal omtalade högprofilerade mordutredningar, men jag kunde inte hitta något om honom på Google. Han hade uppenbarligen en skarp hjärna. Även om han gjorde klart att han inte var någon skribent själv och inte visade något som helst intresse för serierna som jag försökte skapa, kom han alltid med exakt rätt scenario redan innan jag bad om det. Det finns ett annat exempel på hans arbete i de inledande scenerna. William Travers försvarar en svart kille som polisen satt dit för att han har stulit en medalj som de påstår sig ha hittat i killens jacka, men medaljen hade nyligen rengjorts och när killens fickor undersöktes fanns det inga spår av sulfaminsyra eller ammoniak – de vanligaste ingredienserna i silverputs – vilket bevisade att den inte kan ha varit där. Allt det var hans idé.

Jag kan inte förneka att han hjälpte mig, ändå bävade jag lite inför att träffa honom. Han gick alltid rakt på sak, så gott som helt utan kallprat. Man kunde tycka att han skulle ha en åsikt om något – vädret, regeringen, jordbävningen i Fukushima, prins Williams giftermål – men han pratade aldrig om något utom ärendet i fråga. Han drack kaffe (svart, två sockerbitar) och rökte, men han åt aldrig när han var med mig, inte så mycket som en kaka ens. Och han hade alltid exakt samma kläder på sig. Ärligt talat hade jag kunnat titta på samma foto på honom varenda gång han kom in. Lika oföränderlig var han.

Samtidigt verkade han, märkligt nog, veta en hel del om mig. Jag hade varit ute och druckit kvällen före. Min assistent var sjuk. Jag hade ägnat helgen åt att skriva. Jag behövde inte berätta de sakerna för honom. Han berättade dem för mig! Jag brukade undra om han hade pratat med någon på kontoret, men informationen han presenterade var fullkomligt slumpartad och verkade spontan. Jag lyckades aldrig riktigt lista ut det.

Mitt främsta misstag var att jag visade honom det andra utkastet till manuset. Jag brukar ofta skriva så där dussintalet utkast innan ett avsnitt filmas. Jag får anteckningar från producenten, från tevebolaget (ITV i det här fallet), från min agent – och senare från regissören och stjärnan. Det är en samarbetsprocess även om den ibland kan göra mig rätt utmattad. Blir det aldrig bra? Men det fungerar så länge jag känner att projektet rör sig framåt, att varje utkast är bättre än det förra. Det måste vara ett visst givande och tagande och det finns en tröst i att alla inblandade till syvende och sist försöker göra manuset bättre.

Hawthorne förstod inte det här. Han var som en tegelmur och när han väl hade bestämt sig för att något var fel, gick det inte att övertyga honom om motsatsen. Det var en scen som jag hade skrivit där min inspektör träffar sin chef, överintendenten. Det är strax efter att djurrättsaktivistens kropp har påträffats i en ladugård ute på landet. Chefen ber honom att sätta sig och inspektören svarar: ”Jag står gärna om ni inte har något emot det, sir.” Det var bara en liten detalj. Jag försökte visa att min rollfigur var en man som hade problem med auktoriteter, men Hawthorne ville inte veta av det.

”Det skulle aldrig hända”, sa han rätt och slätt. Vi satt utanför ett Starbucks – jag har glömt exakt var – med manuset på ett bord mellan oss. Som vanligt hade han kostym och slips på sig. Han rökte sin sista cigarett och använde den tomma förpackningen som askfat.

”Varför inte?”

”För att om ens chef säger åt en att sätta sig, då gör man det.”

”Han sätter sig ju.”

”Ja. Men han invänder först. Vad är det för jävla poäng med det? Han framstår bara som korkad.”

Hawthorne svor förresten hela tiden. Om jag återgav hans språk fullt ut skulle jag få skriva fan och jävlar på var och varannan rad.

Jag försökte förklara. ”Skådespelarna kommer att fatta vad jag försöker åstadkomma”, sa jag. ”Det är bara en detalj. Den inleder scenen, men det är en nyckel till hur de båda männen förhåller sig till varandra.”

”Men det är inte sant, Tony. Det är en massa strunt.”

Jag försökte förklara för honom att det finns många olika sorters sanningar och att tevesanningar kan ha mycket lite med verkligheten att göra. Jag hävdade att vår förståelse av poliser, läkare, sköterskor ... till och med brottslingar, till stor del är inspirerad av det vi ser på skärmen, inte tvärtom. Men Hawthorne hade bestämt sig. Han hade hjälpt mig med manuset, men nu när han läste det trodde han inte på det och tyckte därför inte om det. Vi bråkade om allt, varenda scen där polisen var med. Det enda han såg var pappersarbetet, uniformerna, skrivbordslamporna. Han kunde inte hitta in i storyn.

Jag blev riktigt lättad när alla fem manusen var skrivna och inlämnade och jag inte längre var tvungen att ha med honom att göra. När det uppstod fler frågor fick jag produktionsbolagets kontor att mejla honom. Vi spelade in serien i Suffolk och London. Kriminalinspektörens roll spelades av en lysande skådespelare, Charlie Creed-Miles, och det lustiga var att han var anmärkningsvärt lik Hawthorne rent fysiskt. Men det slutade inte där. Hawthorne hade krupit under skinnet på mig och jag hade, ganska avsiktligt, gett karaktären en hel del av hans mörkare sidor. Jag hade också gett honom ett väldigt likt namn. Från Daniel till Mark: bytt en biblisk figur mot en annan. Och Wenborn i stället för Hawthorne. Det här är något jag ofta gör. När jag tog död på honom i slutet av avsnitt fyra log jag.